

Colofon

Definitief projectplan waterwet GGOR maatregelen Gebiedsplan Raam - Stroomgebied Hertogswetering

Opdrachtgever

Diana van der Beek

Status

Definitief projectplan waterwet

Auteur

Michelle Foolen

gecontroleerd door

Jan Derks

vrijgegeven door:

Patrick Oomens

's-Hertogenbosch, mei 2021

Waterschap Aa en Maas
Pettelaarpark 70
5216 PP 's-Hertogenbosch
tel 073 615 66 66
fax 073 615 66 00

info@aaenmaas.nl
www.aaenmaas.nl

© waterschap Aa en Maas. Alle rechten voorbehouden

Deel 1:

1.1 Aanleiding & Doel

Aanleiding

In dit projectplan waterwet worden diverse maatregelen besproken die het mogelijk maken om meer water te conserveren of om beter te kunnen sturen op het vastgestelde streefpeil. Deze maatregelen bevinden zich in het deelgebied Hertogswetering, met uitzondering van de maatregel bij het dorp Oventje.

Met de maatregelen wordt conform de visie voor de GGOR Gebiedsplan Raam (vastgesteld in 2018) invulling gegeven aan de projectdoelstelling om het watersysteem robuuster te maken waardoor de peilbeheersing en de waterafvoer verbeteren.

Knelpunten in de huidige situatie

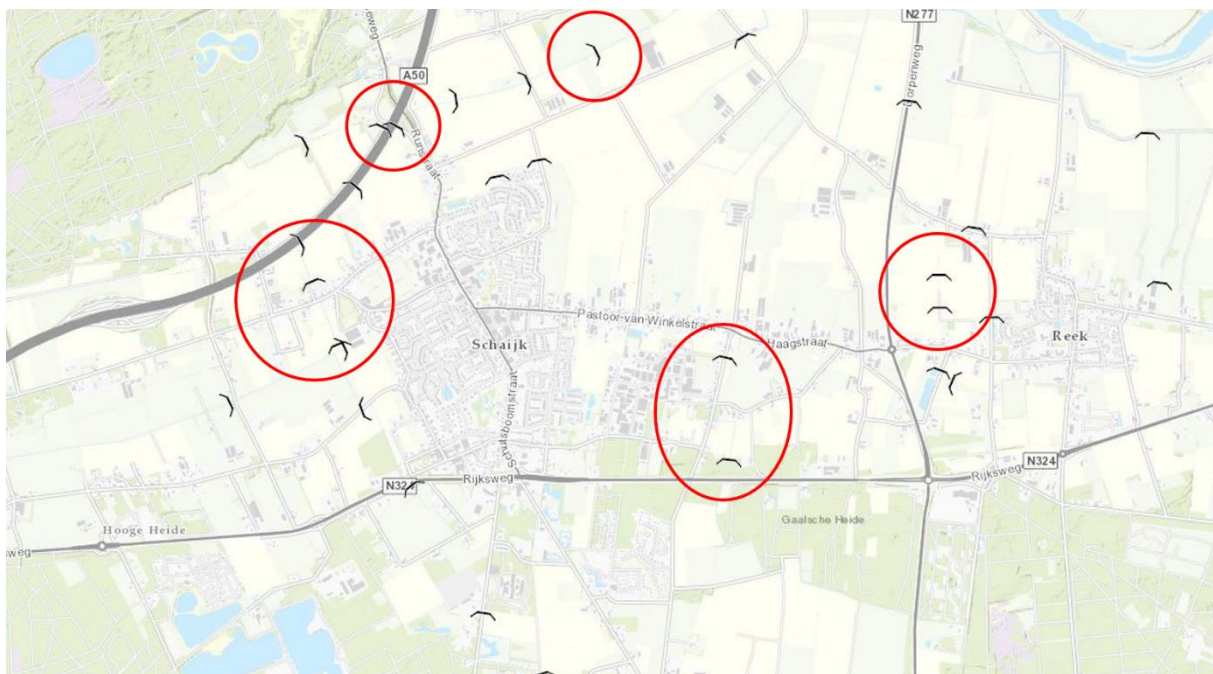
In de omgeving is geïnventariseerd welke wensen er zijn met betrekking tot het conserveren van water en het sturen op het vastgestelde streefpeil. Hier zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen, die het waterschap wenst op te lossen. Veelal kunnen deze aandachtspunten opgelost worden door het aanpassen van stuwen.

Doel

Het doel van deze maatregelen is om het watersysteem beter op orde te krijgen in het kader van kunnen sturen op het vastgestelde streefpeil en het conserveren van water om verdroging tegen te gaan.

1.2 Situatie Plangebied

Ligging en begrenzing plangebied

Figuur 1: projectgebied maatregelen stroomgebied Hertogswetering

De verschillende maatregelen die besproken worden in dit projectplan liggen rondom de dorpen Schaijk en Reek. Met uitzondering van stuw 105BFA, die in de buurt ligt van het dorp Oventje (zie figuur 2 hieronder).

Figuur 2: projectgebied maatregel bij Oventje

1.3 Beschrijving van de waterstaatswerken (=gewenste situatie)

Projectplan waterwetplichtige maatregelen:

Stuw 104FIV, 104FMV en 104FSV

Stuw 104FIV ligt in de Munsche Wetering aan de zuidwestkant van Schaijk. Verder benedenstrooms van stuw 104FIV ligt de vaste drempel 104FMV.

Figuur 3: locaties stuwen 104FIV, 104FMV en 104FSV.

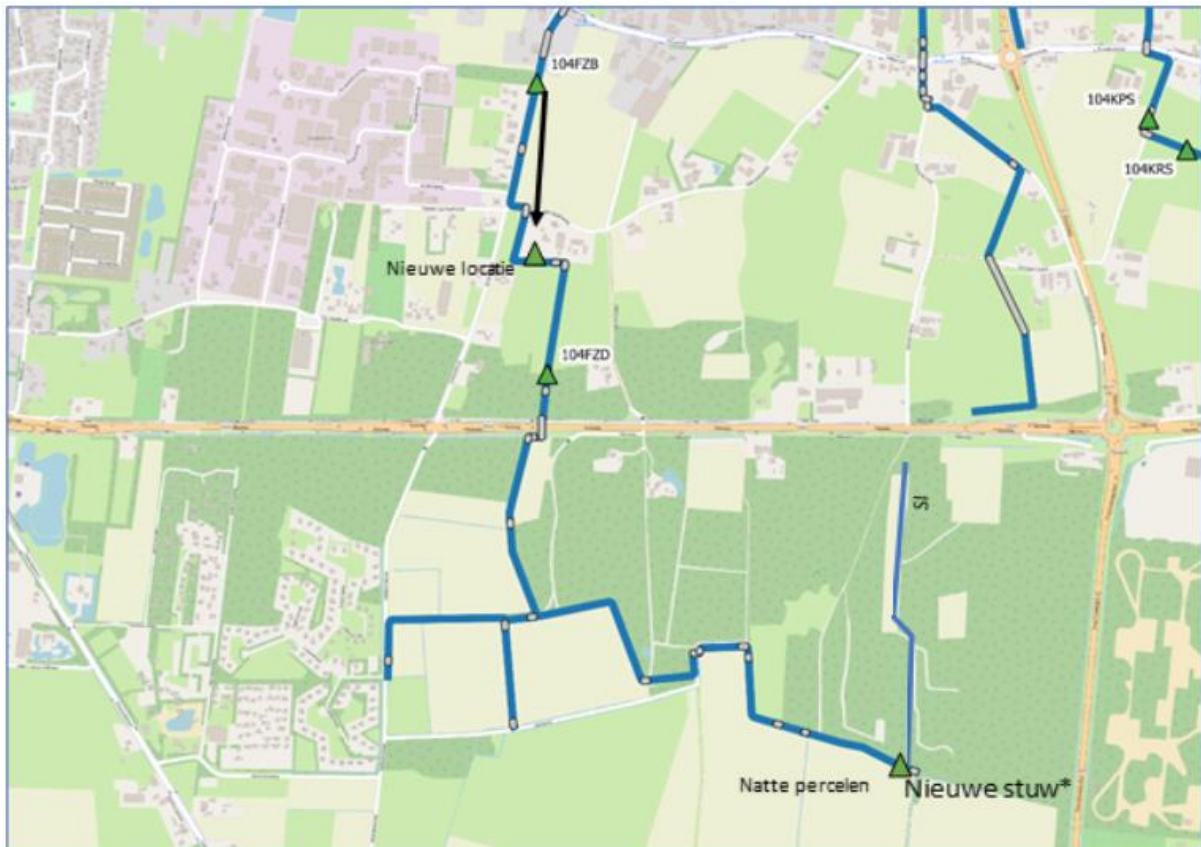
Stuw 104FIV wordt ca. 200 meter verder benedenstrooms geplaatst zodat een hoger peil gerealiseerd kan worden (+0,1m+NAP t.o.v. huidige streefpeil) voor de benedenstrooms gelegen landbouwgronden (bij de exacte plaatsing zal ook rekening worden gehouden met bereikbaarheid). Deze gronden worden momenteel gebruikt voor de teelt van mais en luzerne. Het laagste maaiveld van deze percelen ligt op ca. 11,90 m+NAP. Bij een drooglegging van 40 cm t.o.v. het laagste maaiveld (Nota Peilbeheer) wordt het streefpeil 11,50 m+NAP. Dat is gunstig, omdat het peil voldoende hoog moet zijn om via stuw 104FGW in droge periodes water aan te voeren naar de vijvers bij de Molenaarstraat.

Tussen de oude en nieuwe locatie van de stuw bevindt zich een lozingspunt van een groentekweker. Uit deze buis komt water dat gebruikt wordt bij het wassen van groenten. Het lozingspunt bevindt zich ongeveer op dezelfde hoogte als het streefpeil. Mocht de lozing te veel gestremd worden door het hogere peil, dan kan ervoor gekozen worden het peil in te stellen op de onderkant beheermarge.

Verder benedenstrooms van stuw 104FIV ligt de vaste drempel 104FMV met een hoogte van 10,17 m+NAP. Deze stuw is meestal verdrongen, omdat het streefpeil van 10,50 m+NAP van de benedenstroomse stuw 104FSV hoger is dan de drempel. Daarnaast is stuw 104FMV moeilijk toegankelijk en blijft er vuil achter liggen. Omdat de vaste drempel geen functie meer heeft wordt deze verwijderd.

Nieuwe stuw

Ten zuiden van de N324 en ten westen van de N277 ligt waterloop 1041100.

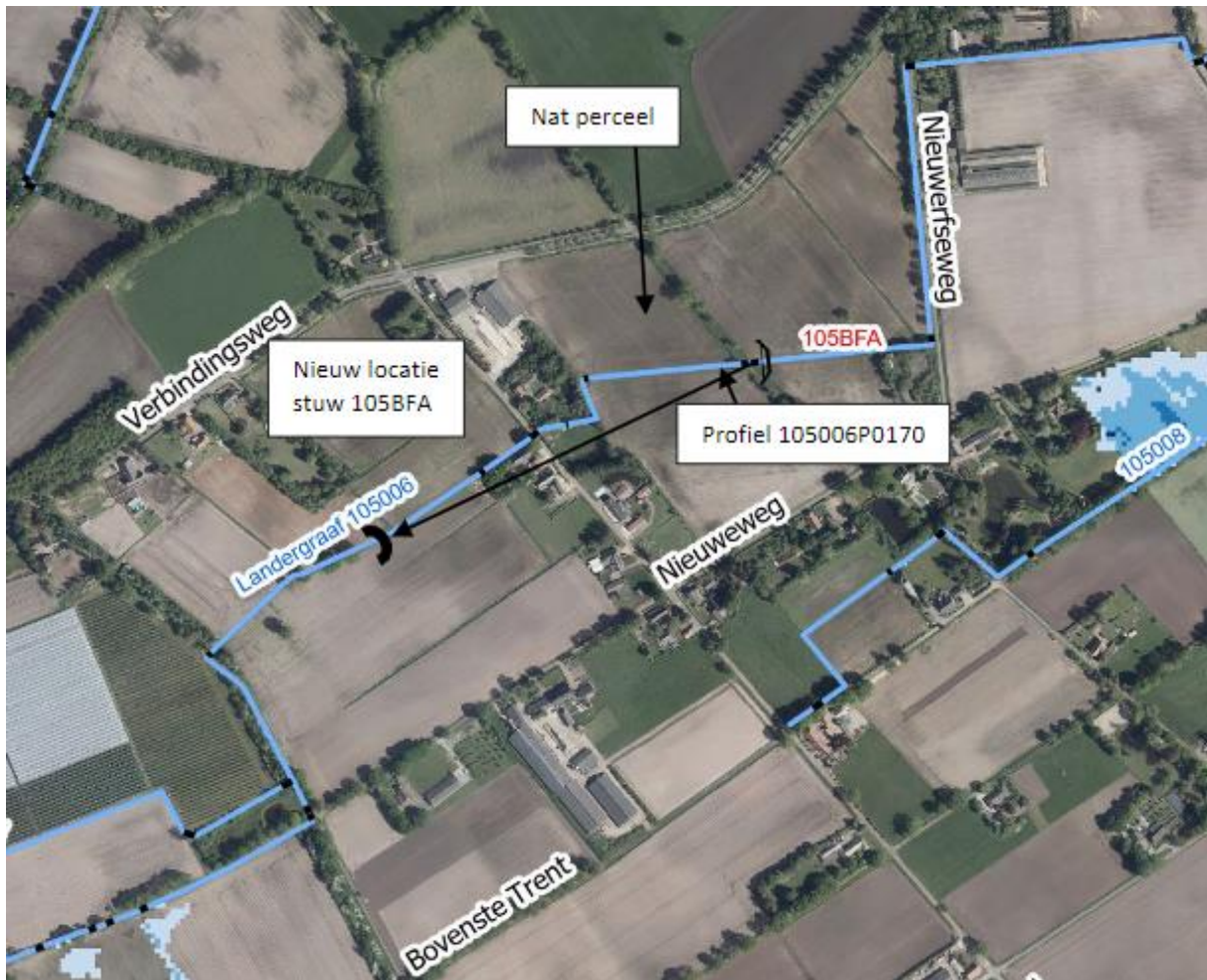

Figuur 7: locatie nieuwe stuw

Helemaal bovenstrooms van stuw 104FZD zijn de landbouwgronden erg nat. Om overtollig water af te voeren is een oude sloot in het bos hersteld door de eigenaar van de landbouwgronden zodat het water daar kan infiltreren in de grindige bodem. Door de sloot van een klepstuw te voorzien kan in de zomer water worden geconserveerd in het bos en treedt er minder snel overlast op bij de natte percelen.

Stuw 105BFA

Ten zuiden van Zeeland ligt bij Oventje in de waterloop Landergraaf stuw 105BFA

Figuur 8: locatie stuw 105BFA

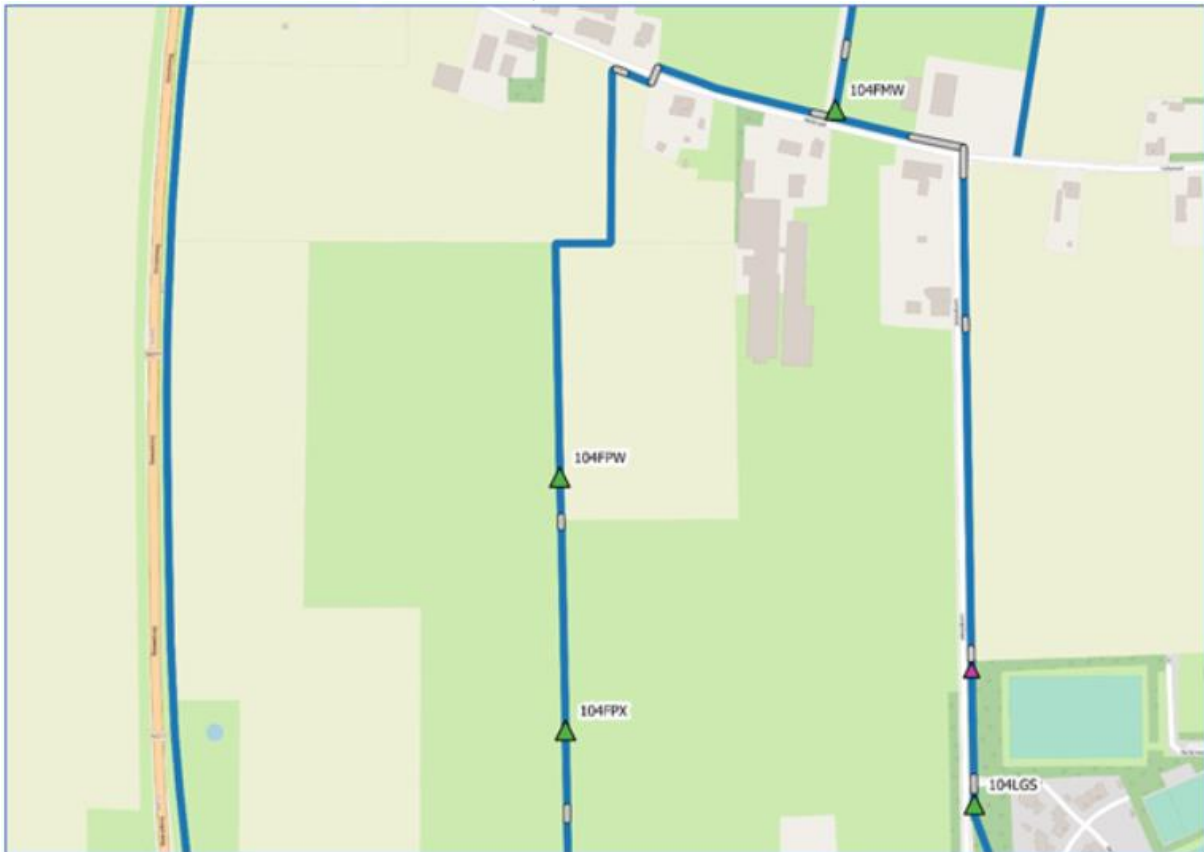
In de buurt van stuw 105BFA zijn duikers vergroot om wateroverlast knelpunten bij extreme situaties op te lossen. Aanvullend hierop wordt stuw 105BFA verplaatst. Van de huidige stuw wordt alleen het kanteel mechanische verwijderd en hergebruikt op de nieuwe locatie. De houten constructie blijft (voorlopig) zitten om tegemoet te komen aan de wens van een buurtbewoner. Dit geeft de mogelijkheid om alsnog te conserveren met planken op het moment dat een poel dreigt droog te vallen in de achtertuin (perceel met bestemming wonen). De huidige locatie van stuw 105BFA is niet geschikt omdat de bovenstrooms gelegen akkerbouwpercelen te kampen hebben met (van nature) hoge grondwaterstanden. Door in samenspraak met de omgeving de stuw ca. 500 meter bovenstrooms te plaatsen worden de natte percelen en woningen (kelders en lage tuinen) aan de Trentse Dijk ontzien en wordt verdroging van bovenliggende percelen voorkomen. De laagste maaiveldhoogte bovenstrooms van de nieuwe locatie ligt op ca. 19,20 m+NAP. Het betreft een kersenperceel. Het streefpeil wordt vastgesteld op 18,60 m+NAP. Hiermee wordt 60cm drooglegging gecreëerd voor kersenteelt. Omdat de kapitaalintensieve kersenteelt al geruime tijd voor vaststelling van nota peilbeheer aanwezig was, is het gerechtvaardigd hiervan af te wijken (totdat wordt overgegaan van kap fruitbomen en er gekozen gaat worden voor een ander teelt)

Overige maatregelen:

Onderstaande maatregelen zijn niet projectplan waterwetplichtig, maar zijn voor de volledigheid opgenomen in dit projectplan waterwet om een overzicht te geven van de maatregelen die uitgevoerd gaan worden in dit gebied. Op onderstaande maatregelen kan geen zienswijze worden ingediend.

Stuw 104FPW

Stuw 104FPW bevindt zich ten westen Reek, tussen de N277 en Reek in.

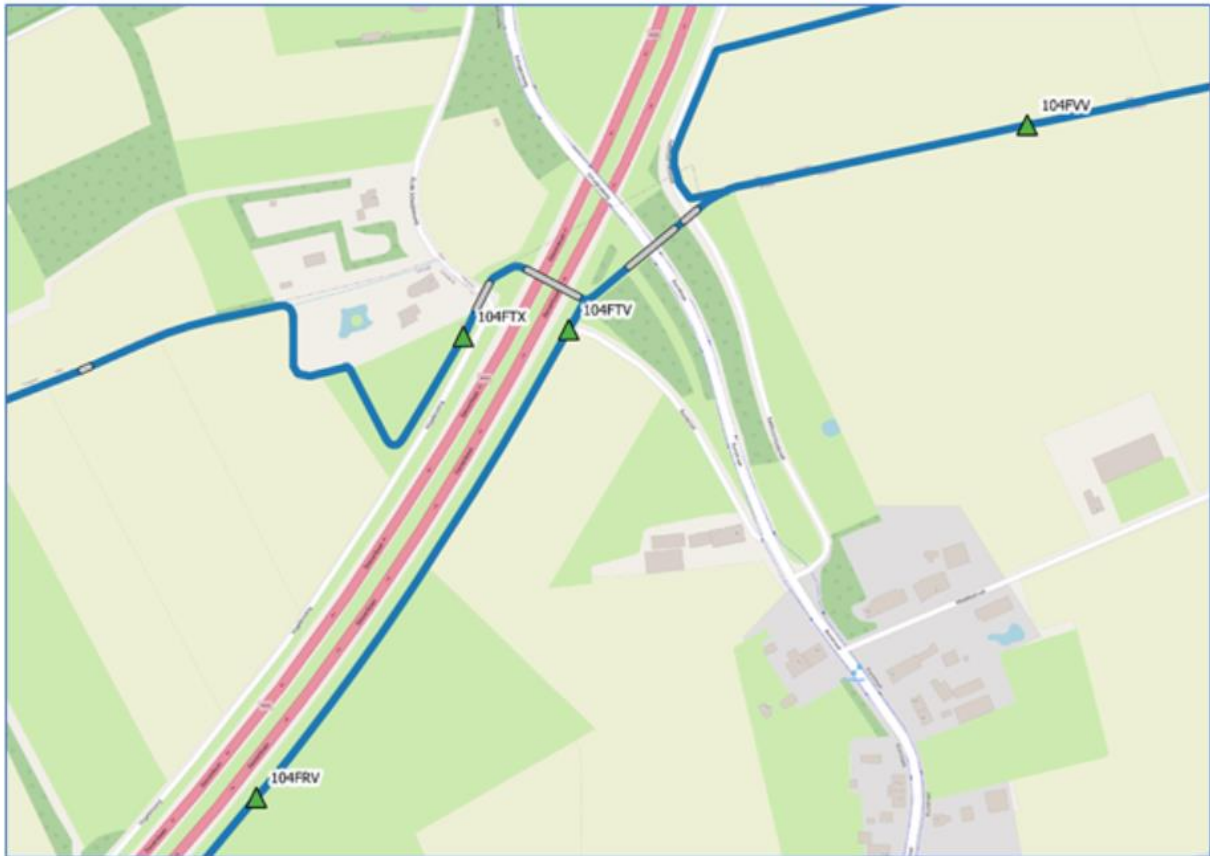

Figuur 4: locatie stuw 104FPW

Stuw 104FPW is schotbalkstuw. De stuw zal voorzien worden van nieuwe planken. Het laagste maaiveld ligt op ca. 8,60 m+NAP. Met een drooglegging van 40 cm wordt het streefpeil 8,20 m+NAP, wat gelijk is aan het plaatsen van twee schotten van 15 cm. De beheermarge is gebaseerd op één plank meer of minder.

Stuw 104FTV

Stuw 104FTV is gelegen in de Munsche Wetering langs de A50 ten noorden van Schaijk.

Figuur 5: locatie stuw 104FTV

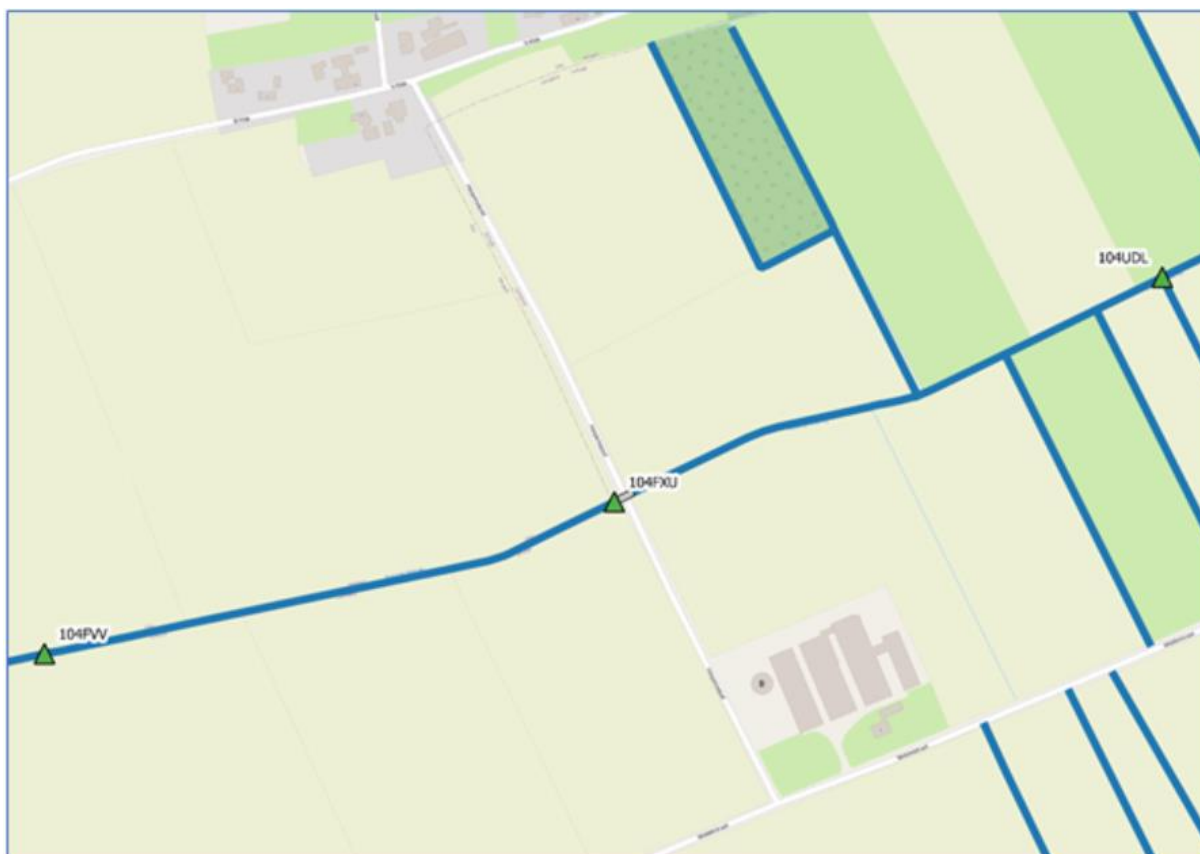
Stuw 104FTV is in de huidige situatie een schotbalkstuw die altijd op dezelfde stand staat ingesteld (ca. 8,50 m+NAP). De stuw wordt vervangen door een kandelstuw om beter op het gewenste streefpeil te kunnen sturen.

Bij het vaststellen van het peil dient rekening te worden gehouden met de snelweg A50. Rijkswaterstaat eist dat de drooglegging minimaal 1,10 meter moet bedragen om tijdens vorst opvriezen van het wegdek te voorkomen.

De laagste hoogte van de snelweg ligt op ca. 10,00 m+NAP (westelijke baan). In de vorstperiode mag het peil in de Munsche Wetering dus niet hoger worden dan 8,90 m+NAP. Het laagste maaiveld van de aanliggende landbouwgrond ligt op ca. 9,10 m+NAP. Het streefpeil wordt dan 8,70 m+NAP. Dit peil voldoet aan de Nota Peilbeheer en de eis van Rijkswaterstaat.

Stuw 104FXU

Stuw 104FXU is gelegen in de Munsche Wetering ten noorden van Schaijk net bovenstrooms het Herpensepad.

Figuur 6: locatie stuw 104FXU

Stuw 104FXU is gelegen in de Munsche Wetering ten noorden van Schaijk net bovenstrooms het Herpensepad. Aan de lagere noordzijde van de waterloop wordt mais geteeld. Op de hoger gelegen percelen ten zuiden van de waterloop wordt prei geteeld.

In de huidige situatie is dit een overlaat met een drempelhoogte van 6,97 m+NAP. Het peil zal jaarrond ongeveer dezelfde hoogte hebben als de drempel. De stuw wordt vervangen door een kantelstuw om beter op het gewenste streefpeil te kunnen sturen.

Het laagste maaiveld van de aanliggende landbouwgrond ligt op ca. 7,80 m+NAP. Het streefpeil wordt dan 7,40 m+NAP. Dit is ca. 40 cm hoger dan het huidige peil, waardoor met het vervangen van de stuw veel meer water wordt geconserveerd in periodes dat het beschikbaar is. De stuw wordt geautomatiseerd om een constanter peil te handhaven.

1.4 Wijze van uitvoering

Na vaststelling van het Projectplan Waterwet zullen de werkzaamheden uitgevoerd worden. De uitvoeringswerkzaamheden staan gepland voor het derde kwartaal van 2021. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met de directe omgeving, in dit geval de agrarische percelen die grenzen aan het gebied waar werkzaamheden worden uitgevoerd. Vóór de uitvoering wordt toestemming/medewerking gevraagd aan aanliggende eigenaren.

1.5 Effecten van het plan

De effecten van dit plan verschillen per stuw, maar zijn in het algemeen gericht op:

- Het conserveren van water in tijden van droogte (stuw 104FIV, nieuw te bouwen stuw in de buurt van stuw 104FZD)
- Het verwijderen van stuwen die overbodig zijn geworden voor een betere afwatering (stuw 104FMV)

- Het vervangen van de huidige stuw door een kantelstuw om beter op het streefpeil te kunnen sturen (stuw 104FTV, 104FXU)

1.6 Beperken van nadelige gevolgen

Beperken nadelige gevolgen van het plan

Er zijn geen nadelige gevolgen van het plan voorzien.

Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

- Er wordt gewerkt volgens de wet Natuurbescherming
- Er wordt rekening gehouden met de tijd van het jaar wat betreft de aanwezige gewassen op de percelen

Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de verordening schadevergoeding van het waterschap Aa en Maas.

1.7 Legger, beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van de in dit projectplan beschreven stuwen valt onder de verantwoordelijkheid van Waterschap Aa en Maas. Het waterschap voert het onderhoud uit conform het Beheerplan Watersysteem 2016-2021. Dit beheerplan beschrijft op hoofdlijnen het onderhoud aan de A-watgangen, inclusief het onderhoud aan de bijbehorende kunstwerken en aangrenzende natuurlijk ingerichte gebieden.

De legger beschrijft de eisen naar ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken op grond van waterstaatkundige eisen moeten voldoen en heeft als zodanig geen rechtsgevolg. De legger volgt de waterstaatkundige besluitvorming, zoals de vaststelling van het onderhavige projectplan. Tegen deze vaststelling staat rechtsbescherming open (zie Deel III van dit plan). Als gevolg van de in dit projectplan opgenomen maatregelen is aanpassing van de legger nodig. Na afloop van de werkzaamheden worden de aangelegde voorzieningen opgenomen dan wel aangepast in de legger van het waterschap.

1.8 Afstemming

Aanliggende eigenaren zijn geïnformeerd over de plannen en waar nodig worden afspraken gemaakt in verband met de uitvoering.

Deel 2: Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Waterwet

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd, dit inclusief een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken (zie deel 1). Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1). Onderhavig projectplan voldoet aan de hierboven genoemde vereisten.

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Kaderrichtlijn Water is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de ecologische toestand van de Europese wateren aan bepaalde eisen moet voldoen. In de richtlijn is een indeling gemaakt in stroomgebieden. Het gebied van waterschap Aa en Maas valt onder het stroomgebied Maas. Waterbeheerders en overheden zijn zelf verantwoordelijk voor het doorvertalen van de KRW doelstelling in het eigen beleid en in concrete maatregelen om de toestand van het watersysteem op orde te krijgen.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

Nota peilbeheer in vrij afwaterende gebieden (2015)

Het peilbeheer is een belangrijk instrument om de waterschapsdoelen, te weten een veilig en bewoonbaar gebied, voldoende water en een robuust watersysteem en gezond en natuurlijk water te behalen. Niet alleen het voorkomen van wateroverlast voor landbouw, stedelijk gebied, natuur en recreatie bepaalt het peilbeheer. Ook wateraanvoer, waterconservering en de Kaderrichtlijn Water stellen hier eisen aan.

Gebiedsplan Raam

Het Gebiedsplan Raam is opgesteld en gericht op de thema's water, natuur, landbouw, cultuurhistorie, landschap en recreatie. Alle betrokken partijen willen samen meerwaarde creëren in dit gebied. Het stroomgebied van de Raam ligt in de gemeenten Landerd, Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert. Onderdeel van het gebiedsplan Raam is de GGOR (gewenst grond- en oppervlaktewater regime). Dit vertaalt zich in het doel om het watersysteem te optimaliseren voor landbouw en natuur door meer te conserveren middels peilopzet en afvoerpieken te reduceren door een betere sturing van het watersysteem.

2.3 Benodigde vergunningen en meldingen

Er zijn geen extra benodigde vergunningen nodig.

Deel 3: Rechtsbescherming

3.1 Uitgebreide procedure conform afdeling 3.4 Awb

Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een reactie moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend.

Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl. Tegen het plan staat gedurende zes weken de mogelijkheid tot beroep open. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Belanghebbenden die tijdig een zienswijze hebben ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd "verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening" worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

Deel 4: Bijlagen

- Hydrologisch advies maatregelen Hertogswetering
- Hydrologisch advies Oventje